ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 25.7.2007
COM(2007) 447 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δεύτερη έκθεση προόδου για το Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δεύτερη έκθεση προόδου για το Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση συνοψίζει την πρόοδο των εργασιών για το Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς (ΚΠΑ) από τη δημοσίευση της πρώτης έκθεσης προόδου το 2005 και μετά και υλοποιεί τη δέσμευση για παροχή τακτικής ενημέρωσης σχετικά με τις εν λόγω εργασίες.

2. ΕΚ ΝΕΟΥ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην προηγούμενη έκθεσή της, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι στο πλαίσιο των εργασιών για το ΚΠΑ θα δώσει προτεραιότητα σε ζητήματα που αφορούν τις καταναλωτικές συμβάσεις, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η έγκαιρη τροφοδότηση της επισκόπησης του κεκτημένου για θέματα καταναλωτών.

Το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας[1] ακολούθησε την ίδια γραμμή και δήλωσε ότι θέματα που συνδέονται άμεσα με την επισκόπηση πρέπει να επαναπρογραμματιστούν και να εξεταστούν σε ενωρίτερο στάδιο από το αρχικά προβλεπόμενο. Κατά τη διοργάνωση των εργαστηρίων για το 2006, προτεραιότητα δόθηκε σε θέματα που αφορούσαν το δίκαιο των καταναλωτικών συμβάσεων[2]: πωλήσεις στους καταναλωτές, προσυμβατικές πληροφορίες, καταχρηστικές ρήτρες, δικαίωμα υπαναχώρησης και δικαίωμα αποζημίωσης. Τα συμπεράσματα των ερευνητών για τα ζητήματα αυτά και οι συζητήσεις στα εργαστήρια, όπως και τα αποτελέσματα άλλων προπαρασκευαστικών εργασιών, χρησιμοποιήθηκαν για την τροφοδότηση της πράσινης βίβλου για την επισκόπηση του κεκτημένου για θέματα καταναλωτών που εξέδωσε η Επιτροπή στις 7 Φεβρουαρίου 2007.

Κατά την περίοδο που καλύπτει η παρούσα έκθεση, το ερευνητικό δίκτυο που χρηματοδοτείται μέσω του 6ου προγράμματος πλαισίου, συνέχισε να παρέχει προσχέδια για την προετοιμασία του ΚΠΑ, σύμφωνα με τη συμφωνία επιχορήγησης.

Για να εξασφαλιστεί η κατά προτεραιότητα εξέταση των θεμάτων που αφορούν το κεκτημένο για θέματα καταναλωτών, οι ερευνητές συμφώνησαν να τα χωρίσουν σε τρεις κατηγορίες:

---

1 Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 28/29 Νοεμβρίου 2005 14155/05 (Ανακοίνωση Τύπου 287)

2 Κατά την περίοδο που καλύπτει η παρούσα έκθεση διοργανώθηκαν 11 εργαστήρια, πέντε από τα οποία δεν αφορούσαν συγκεκριμένα καταναλωτικά ζητήματα. Περιεχόμενο και αποτελέσματα μιας σύμβασης, προβλήματα σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο, εξουσιοδότηση εντολοδόχων, δομή του ΚΠΑ, ασφάλιση.

«Επισκόπησης του κεκτημένου»: ζητήματα που αφορούν θέματα του δικαίου των συμβάσεων που περιέχονται στο κεκτημένο της ΕΕ για θέματα καταναλωτών και θέματα που ενδεχομένως διασαφηνίζουν, διευρύνουν ή τροποποιούν το ισχύον κεκτημένο της ΕΕ για τους καταναλωτές. Για παράδειγμα, όσον αφορά τις προσυμβατικές πληροφορίες, τα ζητήματα που σχετίζονται με τις «υποχρεώσεις προσυμβατικής πληροφόρησης».

«Άμεσης συνάφειας»: ζητήματα που αφορούν θέματα του γενικού δικαίου των συμβάσεων, τα οποία έχουν άμεση συνάφεια με το κεκτημένο της ΕΕ για θέματα των καταναλωτών, δηλαδή έννοιες του εθνικού δικαίου των συμβάσεων που προϋποτίθενται στο κεκτημένο της ΕΕ, ως έχει. Για παράδειγμα, όσον αφορά το δικαίωμα υπαναχώρησης, τα ζητήματα που σχετίζονται με «τη χρονική στιγμή σύναψης της σύμβασης».

«Βασικού γενικού πλαισίου»: ζητήματα που αφορούν θέματα του γενικού δικαίου των συμβάσεων, τα οποία παρέχουν ένα βασικό γενικό πλαίσιο βάσει του οποίου πρέπει να καθοριστούν οι διατάξεις του κεκτημένου της ΕΕ. Για παράδειγμα, όσον αφορά τις προσυμβατικές υποχρεώσεις, τα ζητήματα που σχετίζονται με την «αρχή καλής πίστης και θεμιτών όρων».

Στο πλαίσιο των εργαστηρίων, συζητήθηκαν κατά προτεραιότητα τα ζητήματα που αφορούν την «επισκόπηση του κεκτημένου» και η συζήτηση για ζητήματα «άμεσης συνάφειας» γινόταν αναλόγως του διαθέσιμου χρόνου. Η επεξεργασία των ζητημάτων «βασικού γενικού πλαισίου» είχε κυρίως ενημερωτικό χαρακτήρα.

Το δίκτυο εμπειρογνωμόνων ενδιαφερόμενων μερών (δίκτυο ΚΠΑ), το οποίο αποτελείται από εκπροσώπους 176 επιχειρήσεων και οργανώσεων των καταναλωτών και νομικούς από ευρωπαϊκές χώρες, συνέχισε να λειτουργεί, συμμετέχοντας στα εργαστήρια και παρέχοντας σχόλια για τα σχέδια που κατάρτιζαν οι ερευνητές.

Το δίκτυο εμπειρογνωμόνων των κρατών μελών, το οποίο αποτελείται από εμπειρογνώμονες-εκπροσώπους των κρατών μελών σε θέματα του δικαίου των συμβάσεων, συνήλθε δύο φορές.

3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΥΣΙΑΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΚΠΑ

3.1. Εργαστήρια για το δίκαιο καταναλωτικών συμβάσεων της ΕΕ

Τα κύρια ζητήματα που συζητήθηκαν στα εργαστήρια για θέματα καταναλωτών αναφέρονται στη συνέχεια. Η Επιτροπή θα συνεκτιμήσει τα ζητήματα αυτά κατά τη διαδικασία κατάρτισης του ΚΠΑ καθώς επίσης και στις εργασίες της για την επισκόπηση του κεκτημένου για θέματα καταναλωτών.

Οι έννοιες του καταναλωτή και του επαγγελματία

Τα κύρια ζητήματα που συζητήθηκαν περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- **Νομικά πρόσωπα:** υπήρξε γενική συμφωνία ότι μόνον φυσικά πρόσωπα πρέπει να υπάγονται στον ορισμό του καταναλωτή.

- **Συναλλαγές μικτού σκοπού:** συζητήθηκε η δυνατότητα θεώρησης συναλλαγών μικτού σκοπού, που εν μέρει είναι εκτός επαγγελματικού πεδίου, ως καταναλωτικών συναλλαγών.

- **Σχέση των προτεινόμενων ορισμών για τον καταναλωτή και τον επαγγελματία:** ορισμένοι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών ήταν της γνώμης ότι οι ορισμοί για τον καταναλωτή και τον επαγγελματία πρέπει να αντιστοιχούν μεταξύ τους και να αποκλείονται αμοιβαία.

Καταχρηστικές ρήτρες

Τα ζητήματα που συζητήθηκαν περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- **Πεδίο εφαρμογής των κριτηρίων που καθορίζουν τον καταχρηστικό χαρακτήρα των ρητρών:** συζητήθηκε η συμπερίληψη ρητρών που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ατομικό επίπεδο. Δεν υπήρξε συμφωνία των εμπειρογνωμόνων των ενδιαφερόμενων μερών στο ζήτημα αυτό.

- Όσον αφορά την εξαίρεση, από τα κριτήρια που καθορίζουν τον καταχρηστικό χαρακτήρα των ρητρών, **του κύριου θέματος της σύμβασης και της επάρκειας της τιμής**, οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών θεώρησαν ότι δεν πρέπει να υπάρχει έλεγχος όσον αφορά την επάρκεια της τιμής που περιέχεται σε συμβατική ρήτρα.

Προσυμβατικές πληροφορίες

Συζητήθηκαν τα ακόλουθα:

- **Υποχρέωση ενημέρωσης για αγαθά και υπηρεσίες:** οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών έκριναν ότι ο προτεινόμενος γενικός κανόνας για την πλήρη κοινοποίηση όλων των σχετικών πληροφοριών, που ενδεχομένως χρειάζεται ο συμβαλλόμενος για να λάβει πλήρως τεκμηριωμένη απόφαση (ιδίως των πληροφοριών που αφορούν την εκτίμηση της αναμενόμενης ποιότητας και επίδοσης), είναι πολύ ευρύς και μπορεί να οδηγήσει σε νομική ασάφεια. Επισήμαναν τη δυνατότητα εστίασης σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. δίκαιο ασφαλιστικών συμβάσεων, οικονομικές υπηρεσίες).

- **Υποχρέωση παροχής πληροφοριών κατά τη σύναψη σύμβασης με καταναλωτή με ιδιαίτερο μειονέκτημα:** οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών συμφώνησαν με την εν λόγω διάταξη, η οποία επιδιώκει, γενικά, την καταγραφή των συνθηκών στις οποίες το κεκτημένο επιβάλλει σε μια επιχείρηση την υποχρέωση πληροφόρησης κατά τη συναλλαγή της με καταναλωτή. Σύμφωνα με τη γνώμη τους, η διάταξη αυτή πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως κοινή βάση ή κατευθυντήρια γραμμή για να καθοριστεί ο κατάλογος των προσυμβατικών πληροφοριών για καταναλωτές.

- **Μέσα προσφυγής για παράβαση των υποχρεώσεων πληροφόρησης**: οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών επισήμαναν ότι οι συνέπειες της παράβασης των υποχρεώσεων προσυμβατικής πληροφόρησης έχουν ιδιαίτερη σημασία για τους καταναλωτές. Το σχέδιο των ερευνητών προτείνει την παράταση της περιόδου υπαναχώρησης, ως μέσο προσφυγής για την παράβαση

των υποχρεώσεων πληροφόρησης στο πλαίσιο συμβάσεων από τις οποίες οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα υπαναχώρησης. Στο πλαίσιο αυτό δεν εξετάστηκε συγκεκριμένα το ζήτημα της σύναψης μιας σύμβασης βάσει λανθασμένων και παραπλανητικών πληροφοριών.

Πρώτο εργαστήριο για τις πωλήσεις σε καταναλωτές

Συζητήθηκαν τα ακόλουθα:

- Το ενδεχόμενο επέκτασης της **έννοιας των αγαθών** σε άλλα είδη εμπορεύσιμων στοιχείων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 1:105 του σχεδίου των ερευνητών[3]: πολλοί εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών ανέφεραν ότι πρέπει να καλύπτονται το «λογισμικό» και γενικότερα τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Η Επιτροπή κάλεσε τους ερευνητές να εξετάσουν σε ποια αγαθά πρέπει να επεκταθεί ο ορισμός και ποια προσαρμογή πρέπει να επέλθει.

- **Παράδοση – Χρόνος παράδοσης – Σύνδεση με τη μεταβίβαση του κινδύνου:** συζητήθηκε η δυνατότητα θέσπισης κανόνων σχετικά με τη μεταβίβαση των κινδύνων. Οι απόψεις ήταν αποκλίνουσες. Υπενθυμίστηκε ότι το θέμα αυτό συζητήθηκε διεξοδικά στο Συμβούλιο, κατά την έγκριση της οδηγίας 1999/44/ΕΚ σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών.

- **Σχετικό χρονικό σημείο για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης**: η μεταβίβαση κινδύνων κρίθηκε γενικά ως το κατάλληλο χρονικό σημείο για την εκτίμηση της συμμόρφωσης. Οι ερευνητές συμφώνησαν να διασαφηνιστεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις, π.χ. για ζημιές που έχουν προκληθεί από κακή συσκευασία, ο πωλητής πρέπει να φέρει την ευθύνη των βλαβών που εμφανίζονται μετά τη μεταβίβαση των κινδύνων, σύμφωνα με τη σύμβαση της Βιέννης περί των συμβάσεων των σχετικών με τη διεθνή πώληση εμπορευμάτων.

Δεύτερο εργαστήριο για τις πωλήσεις σε καταναλωτές (μέσα προσφυγής)

Το εργαστήριο ασχολήθηκε αποκλειστικά με τα μέσα προσφυγής σε περίπτωση παραβίασης της σύμβασης. Συζητήθηκαν τα ακόλουθα:

- **Ιεράρχηση των μέσων προσφυγής σε περίπτωση μη συμμόρφωσης:** ορισμένοι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών δεν συμφώνησαν με την πρόβλεψη μιας ιεράρχησης των μέσων προσφυγής, αφού ο καταναλωτής πρέπει να έχει τη δυνατότητα επιλογής ανάμεσα στα μέσα προσφυγής και δεν θα πρέπει να αναμένει την εφαρμογή όλων των άλλων επιλογών για τη λήξη της σύμβασης. Άλλοι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών υπερασπίστηκαν τα συμφέροντα των πωλητών και τάχθηκαν υπέρ της διατήρησης της ιεράρχησης των μέσων προσφυγής, όπως προβλέπεται στην

[3] Π.χ. ηλεκτρική ενέργεια, πληροφορίες και δεδομένα (συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού) και άλλες μορφές άυλης ιδιοκτησίας.

οδηγία 1999/44/ΕΚ σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών.

- **Περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να υπάρξει λήξη της σύμβασης:** τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν τα εξής: πόσο πρέπει να καθυστερήσει η εκτέλεση ώστε να υπάρξει λήξη, κατά πόσον είναι σκόπιμο να καθοριστεί μια προθεσμία εκτέλεσης και ποιες καταστάσεις μπορούν να θεωρούνται «θεμελιώδης μη εκτέλεση», αφού ο ορισμός αυτής της έννοιας φαίνεται να δημιουργεί δυσκολίες.

- **Κοινοποίηση από τον αγοραστή στον πωλητή ελαττωμάτων που διαπιστώθηκαν/έπρεπε να έχουν διαπιστωθεί:** εκτός από τα γενικά ερωτήματα σχετικά με το γιατί πρέπει αυτό να αποτελεί καν υποχρέωση και γιατί ένα μέσο προσφυγής πρέπει να εξαρτάται από την κοινοποίηση, συζητήθηκε πιο συγκεκριμένα το θέμα της περιόδου κοινοποίησης. Κάποιοι εμπειρογνώμονες ήταν της άποψης ότι δύο χρόνια είναι αποδεκτά, όμως άλλοι διαφώνησαν.

<u>Δικαίωμα υπαναχώρησης</u>

Συζητήθηκαν οι οριζόντιοι κανόνες για την *άσκηση* και τα *αποτελέσματα* του δικαιώματος υπαναχώρησης, οι οποίοι συντάχτηκαν με βάση τις οδηγίες για τη σύναψη συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος[4], τις εξ αποστάσεως πωλήσεις[5] και τη χρονομεριστική μίσθωση[6]. Τα κύρια θέματα αφορούσαν τα εξής:

- **Πεδίο εφαρμογής:** οι προτεινόμενοι κανόνες ισχύουν όταν ένα μέρος έχει το καταστατικό δικαίωμα υπαναχώρησης από μια σύμβαση. Οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών επισήμαναν ότι πρέπει να διασαφηνιστεί ότι οι κανόνες ισχύουν μόνο σε συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών.

- **Άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης:** σύμφωνα με τον προτεινόμενο κανόνα, το μέρος που έχει δικαίωμα υπαναχώρησης δεν υποχρεούται να προβεί σε αιτιολόγηση για να ασκήσει το δίκαίωμά του αυτό ούτε υπόκειται σε συγκεκριμένες τυπικές απαιτήσεις. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη επισήμαναν ότι πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα μιας άτυπης δήλωσης για λόγους σαφήνειας και νομικής βεβαιότητας και ότι πρέπει να ισχύει μια ελάχιστη τυπική απαίτηση.

- **Περίοδος υπαναχώρησης:** ορισμένοι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών αμφισβήτησαν το σκεπτικό της εισαγωγής μιας ενιαίας διάρκειας για όλες τις υφιστάμενες περιόδους υπαναχώρησης και θεώρησαν ότι η περίοδος των 14 ημερών που προτείνεται είναι πολύ μεγάλη. Ορισμένοι ζήτησαν τη διατήρηση των υφιστάμενων αποκλίσεων σε αυτόν τον τομέα.

---

4 Οδηγία 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1985, ΕΕ L 372 της 31.12.1985, σ. 31

5 Οδηγία 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, ΕΕ L 144 της 4.6.1997, σ. 19

6 Οδηγία 94/47/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 1994, ΕΕ L 280 της 29.10.1994, σ. 83

- **Προθεσμίες υπαναχώρησης:** η πλειοψηφία των εμπειρογνωμόνων των ενδιαφερόμενων μερών συμφώνησε με την ανάγκη μέγιστης προθεσμίας για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης, έτσι ώστε να προστατεύεται η νομική βεβαιότητα για τους επαγγελματίες.

Δικαίωμα των καταναλωτών για αποζημίωση και ευθύνη των παραγωγών

Τα κυριότερα ζητήματα που συζητήθηκαν είναι τα εξής:

- **Η έννοια της αντικειμενικής ευθύνης έναντι της έννοιας του πταίσματος:** ορισμένοι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών αμφισβήτησαν το προτεινόμενο καθεστώς της αντικειμενικής ευθύνης προβάλλοντας μια σειρά λόγων εξαίρεσης (πταίσμα του θύματος, πταίσμα τρίτου ή ανωτέρα βία) και θεωρούν ότι πρέπει να υπάρχει ένα στοιχείο πταίσματος ως προϋπόθεση για την ευθύνη αποζημίωσης.

- **Η συμπερίληψη των διαφυγόντων κερδών και μη χρηματικών ζημιών:** η πλειοψηφία των εμπειρογνωμόνων των ενδιαφερόμενων μερών συμφώνησε ότι η έννοια των αποζημιώσεων πρέπει να καλύπτει πραγματικές απώλειες και διαφυγόντα κέρδη. Δεν υπήρξε συμφωνία για το κατά πόσον οι αποζημιώσεις πρέπει επίσης να καλύπτουν μη χρηματικές ζημίες.

- **Ευθύνη των παραγωγών:** το ζήτημα κρίθηκε σημαντικό διότι σήμερα οι περισσότερες συναλλαγές είναι διασυνοριακές και οι καταναλωτές σπανίως κατοικούν στη χώρα όπου εδρεύει ο παραγωγός (ή ο πωλητής) των αγαθών που αγοράζουν. Ωστόσο, παρουσιάζει πολλές νομικές και πρακτικές δυσκολίες. Σύμφωνα με τους εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών, ο καταναλωτής πρέπει να είναι σε θέση να ασκεί τα δικαιώματά του μόνο έναντι του παραγωγού και όχι έναντι κάθε ενδιάμεσου στην επιχειρηματική αλυσίδα. Το γεγονός ότι οι ενδιάμεσοι και οι φορείς του παραγωγού που εδρεύουν στο κράτος μέλος του καταναλωτή μπορούν επίσης να καταστούν υπεύθυνοι αμφισβητήθηκε από τους εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών. Άλλα θέματα που συζητήθηκαν περιλάμβαναν το βάρος απόδειξης, την προθεσμία άσκησης του δικαιώματος του καταναλωτή και την ευθύνη στην περίπτωση πωλήσεων μεταχειρισμένων προϊόντων.

3.2. Εργαστήρια για άλλα θέματα του κεκτημένου της ΕΕ για θέματα καταναλωτών

Διοργανώθηκαν διάφορα εργαστήρια σχετικά με το κεκτημένο για θέματα μη καταναλωτικών συμβάσεων, προτού ληφθεί η απόφαση να δοθεί προτεραιότητα στο κεκτημένο για τους καταναλωτές. Τα κύρια ζητήματα που συζητήθηκαν στα εργαστήρια αναφέρονται στη συνέχεια.

Ασφαλιστικό δίκαιο

Τα ακόλουθα σημεία αποτελούν παραδείγματα των συγκεκριμένων θεμάτων που συζητήθηκαν:

- **Υποχρέωση πληροφόρησης (αιτών)**: υπήρξε συζήτηση σχετικά με την απόδοση ευθύνης όσον αφορά την υποχρέωση πληροφόρησης. Ορισμένοι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών ήταν της άποψης ότι η

υποχρέωση πρέπει να βαραίνει την πλευρά του ασφαλιστή, ο ποίος θα πρέπει να θέσει όλες τις σχετικές ερωτήσεις· άλλοι ήταν της άποψης ότι ο αιτών πρέπει να φέρει την υποχρέωση κοινοποίησης όλων των σχετικών πληροφοριών που δεν έχουν ζητηθεί. Οι απόψεις αντικατόπτριζαν, αφενός, την τάση για ένα τεράστιο ερωτηματολόγιο που να καλύπτει όλα τα θέματα και, αφετέρου, τον κίνδυνο για τον αιτούντα να μη διαθέτει κάλυψη σε περίπτωση που ξεχάσει να αναφέρει κάτι που θεωρείται σημαντικό· και στις δύο περιπτώσεις μπορούν να δημιουργηθούν εμπόδια για τη σύναψη από τους πολίτες της ασφάλισης που χρειάζονται.

- **Υποχρέωση πληροφόρησης (ασφαλιστής):** με το σχέδιο των ερευνητών απαιτείται από τον ασφαλιστή να επισημαίνει κενά ανάμεσα στην κάλυψη που επιζητεί ο αιτών και την προσφερόμενη κάλυψη. Πολλοί εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών ήταν της άποψης ότι έτσι επιβάλλεται μια υποχρέωση παροχής συμβουλών που θα είναι δαπανηρή και ανεπιθύμητη. Εισάγει επίσης ένα ιδιαίτερο στοιχείο υποκειμενικότητας. Προτιμούν μια υποχρέωση εξήγησης της πολιτικής, αφήνοντας τον αιτούντα να αποφασίζει τι του ταιριάζει.

- **Προθεσμίες ακύρωσης**: οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών συμφώνησαν γενικά ότι η προτεινόμενη προθεσμία ενός μηνός για την ακύρωση της σύμβασης σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης πληροφόρησης είναι πολύ μικρή και θεώρησαν ότι στην περίπτωση δόλιας παράβασης δεν πρέπει να ισχύει καμία προθεσμία.

Ηλεκτρονικό εμπόριο

Τα ακόλουθα σημεία αποτελούν παραδείγματα των συγκεκριμένων θεμάτων που συζητήθηκαν:

- **Μη ζητηθείσες συμβάσεις**: οι ερευνητές και οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών συζήτησαν το κατά πόσον πρέπει να ισχύει και για συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων η απαγόρευση της παροχής μη ζητηθέντων αγαθών ή υπηρεσιών σε έναν καταναλωτή, όπου η παροχή περιλαμβάνει απαίτηση πληρωμής.

- **Δικαίωμα υπαναχώρησης**: οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών σημείωσαν ότι οι ορισμοί που περιέχονται στη διάταξη δεν είναι επαρκώς διατυπωμένοι και ότι η διάταξη πρέπει να επαναδιατυπωθεί. Υπήρξε υποστήριξη για περίοδο 14 ημερών για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης. Αμφισβητήθηκε η πρόταση να εξαρτηθεί η άσκηση αυτού του δικαιώματος από την ετοιμότητα του καταναλωτή να καλύψει το σχετικό κόστος. Συζητήθηκε το κατά πόσον αυτό το δικαίωμα πρέπει να ισχύει επίσης για συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων.

- **Ορισμός των εννοιών «έφθασε, απεστάλη, δόθηκε προς αποστολή» στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες**: οι ερευνητές και οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών συζήτησαν το θέμα του ακριβούς χρονικού σημείου στο οποίο ένα μήνυμα θεωρείται ότι απεστάλη ή ότι ελήφθη. Το συμπέρασμα

ήταν ότι χρειάζονται περαιτέρω διασαφηνίσεις και ότι πρέπει να συνεκτιμηθούν οι διεθνείς μηχανισμοί στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου.

3.3. Εργαστήρια για το γενικό δίκαιο των συμβάσεων

Τα κύρια ζητήματα που συζητήθηκαν στα εργαστήρια για το γενικό δίκαιο των συμβάσεων αναφέρονται στη συνέχεια. Η Επιτροπή θα συνεκτιμήσει τα εν λόγω ζητήματα κατά τη διαδικασία εκπόνησης του ΚΠΑ.

Περιεχόμενο και επίδραση της σύμβασης

Τα ακόλουθα σημεία αποτελούν παραδείγματα των συγκεκριμένων θεμάτων που συζητήθηκαν:

- **Δηλώσεις από τις οποίες προκύπτουν συμβατικές υποχρεώσεις:** οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών εξέφρασαν την ανάγκη να προσδιοριστεί σαφώς πότε μια δήλωση «*συνεπάγεται συμβατική υποχρέωση*». Συζητήθηκε κατά πόσον η προτεινόμενη διάταξη, στο βαθμό που αφορά δεσμευτικές προσυμβατικές δηλώσεις που αφορούν την ποιότητα ή τη χρήση προϊόντων ή υπηρεσιών, πρέπει να καλύπτει μόνον τις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών ή και αυτές μεταξύ επιχειρήσεων.

- **Όροι της σύμβασης:** συζητήθηκαν η φύση και η ισχύς των επιβαλλόμενων όρων. Οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών ήταν της άποψης ότι πρέπει να αποφεύγονται οι ασαφείς διατάξεις. Οι ερευνητές επισήμαναν ότι στην εν λόγω διάταξη, η ασάφεια δεν αποτελεί μειονέκτημα διότι προβλέπεται ως γενικός κανόνας σε ειδικές, συγκεκριμένης νομοθεσίας, συμβάσεις που δεν περιέχουν ρητούς όρους.

- **Διάταξη υπέρ τρίτου μέρους:** συζητήθηκε το θέμα της επίδρασης της σύμβασης υπέρ τρίτου μέρους και το συμπέρασμα ήταν ότι χρειάζεται να εξεταστούν περαιτέρω οι συνθήκες υπό τις οποίες ένα τρίτο μέρος μπορεί να βασιστεί στη διάταξη.

Εξουσιοδότηση εντολοδόχων

Οι ερευνητές επισήμαναν ότι το σχέδιο για την εξουσιοδότηση εντολοδόχων πρέπει να υποβληθεί σε νέα επεξεργασία, ώστε να αντικατοπτρίζονται οι πρόσφατες εξελίξεις στα κράτη μέλη και να συμπεριληφθούν ενδεχομένως ειδικοί κανόνες για την προστασία των καταναλωτών. Στο εργαστήριο συζητήθηκαν και διάφορα άλλα θέματα, κυρίως τα εξής:

- **Η χρήση των όρων «*εντολοδόχος*» και «*αντιπρόσωπος*»**: οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών εξέφρασαν την ανάγκη για μια συνεκτική ορολογία και για τη χρήση των όρων μόνον όπως ορίζεται στο ΚΠΑ. Οι ερευνητές εξήγησαν ότι ένα παράρτημα του ΚΠΑ θα περιέχει κατάλογο με τους ορισμούς των όρων που χρησιμοποιούνται.

- **Η διάκριση μεταξύ άμεσης και έμμεσης αντιπροσώπευσης**: οι ερευνητές εξήγησαν ότι μόνον ένας άμεσος αντιπρόσωπος μπορεί να δεσμεύει τον κυρίως υπόχρεο, αφού ενεργεί «*εξ ονόματος*» του κυρίως υπόχρεου, ενώ ο έμμεσος

αντιπρόσωπος ενεργεί «*εκ μέρους*» του κυρίως υπόχρεου. Η ιδέα της έμμεσης αντιπροσώπευσης έγκειται στην προστασία του κυρίως υπόχρεου, π.χ. σε περιπτώσεις στις οποίες ο αντιπρόσωπος καθίσταται αφερέγγυος ύστερα από τη σύναψη μιας συμφωνίας. Ορισμένοι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών αμφισβήτησαν τη χρησιμότητα του κανόνα. Αποφασίστηκε ότι χρειάζεται περαιτέρω εξέταση των συμφερόντων που πρέπει να προστατεύονται σε περιπτώσεις μη εκτέλεσης ή αφερεγγυότητας του αντιπροσώπου.

4. Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΠΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Έγιναν προκαταρκτικές συζητήσεις σχετικά με τη δομή του ΚΠΑ σε δύο εργαστήρια, ένα με τους εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών και ένα με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών. Στο εργαστήριο με τους εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών, στις 29 Νοεμβρίου 2005, υπήρξε συναίνεση ότι το ΚΠΑ πρέπει να περιέχει τα θέματα που αφορούν άμεσα το ισχύον κεκτημένο της ΕΕ για το δίκαιο των συμβάσεων, σε συνδυασμό με τα θέματα του γενικού δικαίου των συμβάσεων που είναι συναφή με το κεκτημένο. Οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών ζήτησαν επίσης περισσότερους ορισμούς και επισήμαναν την ανάγκη παροχής εναλλακτικών διατυπώσεων για ορισμένους ορισμούς/ πρότυπους κανόνες. Τέλος, οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών ήταν της άποψης ότι στο σχέδιο του ΚΠΑ πρέπει να εκφράζεται με περισσότερη σαφήνεια η διάκριση μεταξύ των σχέσεων επιχειρήσεων και καταναλωτών και των σχέσεων ανάμεσα σε επιχειρήσεις.

Οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών κατέληξαν σε παρόμοια συμπεράσματα στο πλαίσιο του εργαστηρίου που οργανώθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2005, με κάποιες αποκλίσεις. Τα περισσότερα κράτη μέλη επιθυμούσαν την κάλυψη του δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων σε συνδυασμό με μέρη του γενικού δικαίου των συμβάσεων που είναι συναφή για το κεκτημένο για θέματα καταναλωτών. Ορισμένα κράτη μέλη επιθυμούσαν να συμπεριληφθούν και άλλα θέματα του γενικού δικαίου των συμβάσεων, ενώ άλλα ήθελαν την εστίαση αποκλειστικά στο κεκτημένο για θέματα καταναλωτών.

5. Η ΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

5.1. Τροφοδότηση από το ευρωπαϊκό φόρουμ συζητήσεων

Το πρώτο ευρωπαϊκό φόρουμ συζητήσεων, που διοργανώθηκε από την Προεδρία του Ηνωμένου Βασιλείου στο Συμβούλιο και την Επιτροπή και στο οποίο συμμετείχαν για πρώτη φορά από κοινού οι ερευνητές, το δίκτυο ΚΠΑ, το δίκτυο εμπειρογνωμόνων των κρατών μελών, ανώτεροι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων και των καταναλωτών καθώς και υπουργοί, ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι και μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, διεξήχθη στις 26 Σεπτεμβρίου 2005 στο Λονδίνο. Το συνέδριο αυτό επιβεβαίωσε την ανάγκη ιεράρχησης των εργασιών του ΚΠΑ ώστε να τροφοδοτηθεί αποτελεσματικά η επισκόπηση του κεκτημένου της ΕΕ για θέματα των καταναλωτών.

Το συνέδριο αυτό ακολούθησε το δεύτερο ευρωπαϊκό φόρουμ συζητήσεων, στις 26 Μαΐου 2006 στη Βιέννη, το οποίο διοργανώθηκε από την αυστριακή Προεδρία του Συμβουλίου και στο οποίο επιβεβαιώθηκε και πάλι η υποστήριξη για εστίαση σε θέματα καταναλωτών της ΕΕ. Υπήρξε επίσης συναίνεση στο ότι το ΚΠΑ πρέπει να καλύπτει και θέματα του γενικού δικαίου των συμβάσεων. Στο τρίτο ευρωπαϊκό φόρουμ συζητήσεων, που διοργανώθηκε από τη γερμανική Προεδρία του Συμβουλίου την 1η Μαρτίου στη Στουτγάρδη, η Προεδρία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει γενική υποστήριξη για ένα ΚΠΑ που θα παρέχει στους ευρωπαίους νομοθέτες ένα σύνολο μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένου του κεκτημένου, και ότι οι αποφάσεις για το ΚΠΑ αποτελούν σημαντικό ζήτημα πολιτικού προβληματισμού.

5.2. Τροφοδότηση από άλλα θεσμικά όργανα

5.2.1. Το Συμβούλιο

Το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας ενέκρινε την προσέγγιση που προτείνει η πρώτη έκθεση προόδου και ιδίως την ιεράρχιση των θεμάτων που αφορούν την επισκόπηση του κεκτημένου της ΕΕ για θέματα καταναλωτών, στα συμπεράσματά του, της 29ης Νοεμβρίου 2005, όπου επισημαίνει την ανάγκη να «*εστιαστεί η εργασία σε πρακτικά θέματα, ώστε να υπάρξουν πραγματικά οφέλη για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις*» καθώς και την ανάγκη «*αναγνώρισης της διάκρισης ανάμεσα σε συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών και συμβάσεις μεταξύ επιχειρήσεων*». Χαιρετίζει επίσης την επιβεβαίωση εκ μέρους της Επιτροπής, ότι δεν προτίθεται να προτείνει έναν ευρωπαϊκό αστικό κώδικα.

5.2.2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) εξέδωσε στις 23 Μαρτίου 2006 ψήφισμα, στο οποίο χαιρετίζει την πρώτη έκθεση προόδου και εκφράζει την υποστήριξή του στο σχέδιο για το ΚΠΑ. Το ΕΚ επισημαίνει την ανάγκη, όσον αφορά τις εργασίες για το ΚΠΑ, «*να ακολουθήσουν σαφείς κατευθυντήριες γραμμές που ορίζει η νομοθεσία της ΕΚ*» και θεωρεί ότι το ΚΠΑ μπορεί εν τέλει να εγκριθεί μόνο ύστερα από την πολιτική έγκρισή του από το ΕΚ και το Συμβούλιο. Το ΕΚ καλεί την Επιτροπή να ενεργήσει σε όσο το δυνατόν στενότερη συνεργασία με το Κοινοβούλιο, σε κάθε βήμα προς την ανάπτυξη του ΚΠΑ και να ζητεί τη γνώμη του Κοινοβουλίου, ιδίως όσον αφορά το σχέδιο δομής του ΚΠΑ, και πριν από την ανάληψη κάθε περαιτέρω μέτρου σχεδιασμού. Όπως και το Συμβούλιο, το ΕΚ καλεί την Επιτροπή να κάνει διάκριση ανάμεσα στις νομικές διατάξεις που εφαρμόζονται για τις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και αυτές για τις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών, με το συστηματικό τους διαχωρισμό.

Τέλος, στο ψήφισμα ανακοινώνεται η σύσταση μιας κοινοβουλευτικής ομάδας εργασίας που θα αποτελείται από μέλη της επιτροπής νομικών υποθέσεων του ΕΚ και της επιτροπής για την εσωτερική αγορά και την προστασία των καταναλωτών. Η εν λόγω ομάδα εργασίας προσφέρει ένα φόρουμ για τη συζήτηση θεμάτων με τα οποία ασχολήθηκαν οι ερευνητές και οι εμπειρογνώμονες των ενδιαφερόμενων μερών και για τα οποία το ΕΚ θεωρεί σημαντικό να παρέχει πολιτική καθοδήγηση. Οι συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας προετοιμάζονται από μια ομάδα έργου που αποτελείται από υπαλλήλους του ΕΚ. Η Επιτροπή συμμετέχει στις συνεδριάσεις

αυτές. Μέχρι στιγμής έχουν γίνει πολλές συνεδριάσεις. Τα θέματα τα οποία συζητήθηκαν περιλάμβαναν ζητήματα όπως οι έννοιες του καταναλωτή και του επαγγελματία και οι καταχρηστικές ρήτρες συμβάσεων.

Ανταποκρινόμενη στο αίτημα που εκφράζει το ΕΚ στο ψήφισμά του, για τη δημιουργία ενός διαγράμματος ροής στο οποίο θα προσδιορίζονται σαφώς όλα τα μέρη που συμμετέχουν στη διαδικασία του ΚΠΑ, η Επιτροπή συμπεριέλαβε το διάγραμμα ροής στο παράρτημα.

Στις 7 Σεπτεμβρίου 2006, το ΕΚ εξέδωσε ένα ακόμη ψήφισμα για το ευρωπαϊκό δίκαιο των συμβάσεων, στο οποίο εκφράζει την υποστήριξή του για την προετοιμασία ενός εκτενούς έργου σχετικά με το ΚΠΑ, που θα καλύπτει θέματα του γενικού δικαίου των συμβάσεων και όχι μόνο του δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων, το οποίο η Επιτροπή θα πρέπει να υλοποιήσει παράλληλα με την επισκόπηση του κεκτημένου.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όσον αφορά το δίκαιο της ΕΕ για τις καταναλωτικές συμβάσεις, τα σχετικά συμπεράσματα του ΚΠΑ θα ενσωματωθούν όπου ενδείκνυται στην επισκόπηση του κεκτημένου της ΕΕ για το δίκαιο των καταναλωτικών συμβάσεων, για την οποία η Επιτροπή εξέδωσε μια πράσινη βίβλο στις 7 Φεβρουαρίου του 2007. Η πράσινη βίβλος περιγράφει τις επιλογές για ενδεχόμενη αναθεώρηση του κεκτημένου της ΕΕ για το δίκαιο των καταναλωτικών συμβάσεων.

Σύμφωνα με τον αρχικό του σχεδιασμό, το ΚΠΑ προορίζεται να αποτελέσει ένα σύνολο μηχανισμών ή έναν οδηγό για την Επιτροπή και το νομοθέτη της ΕΕ, που θα χρησιμοποιείται κατά την αναθεώρηση της υφιστάμενης και για την προετοιμασία της μελλοντικής νομοθεσίας στον τομέα των καταναλωτικών συμβάσεων. Το τρέχον χρονικό πλαίσιο προετοιμασίας προβλέπει την υποβολή από τους ερευνητές ενός σχεδίου για το ΚΠΑ έως το τέλος του 2007. Η Επιτροπή πρέπει να επιλέξει πολύ προσεκτικά τα μέρη αυτού του σχεδίου που αντιστοιχούν στους κοινούς νομοθετικούς στόχους. Αυτή η διαδικασία επιλογής πρέπει να γίνει σε διαβούλευση με τα άλλα θεσμικά όργανα και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει ότι τα μέρη του σχεδίου έρευνας που επιλέγονται για το ΚΠΑ (και ενδεχομένως θα τροποποιηθούν) θα έχουν μια συνοχή μεταξύ τους αλλά και με τη συνέχεια της πράσινης βίβλου. Ύστερα από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας διαβούλευσης, την επεξεργασία του σχεδίου της για το ΚΠΑ και τη διενέργεια αξιολόγησης αντικτύπου, η Επιτροπή θα παρουσιάσει την προσέγγισή της με τη μορφή λευκής βίβλου.

Ωστόσο, ένα χωριστό θέμα αφορά το πεδίο του ΚΠΑ, το οποίο πρέπει να καθοριστεί τώρα, έτσι ώστε να συντονιστεί η μελλοντική εργασία για το ΚΠΑ, με γνώμονα, ιδίως, το κατά πόσον μελλοντικές εργασίες για το ΚΠΑ πρέπει επίσης να καλύπτουν θέματα που αφορούν άλλους τομείς του κεκτημένου της ΕΕ για το δίκαιο των συμβάσεων καθώς και άμεσα συναφή θέματα του γενικού δικαίου των συμβάσεων, επιπρόσθετα με το δίκαιο για τις καταναλωτικές συμβάσεις.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών για το ΚΠΑ και της τρέχουσας διαδικασίας διαβούλευσης, εκφράστηκαν πολλές απόψεις (από εμπειρογνώμονες του δικτύου

ΚΠΑ, ορισμένα κράτη μέλη) υπέρ της συμπερίληψης ορισμένων θεμάτων του γενικού δικαίου των συμβάσεων που είναι συναφή με το υφιστάμενο κεκτημένο της ΕΕ για το δίκαιο των συμβάσεων.

Το ΕΚ, στα ψηφίσματά του του 2006, επισημαίνει ήδη τη σπουδαιότητα αυτού του έργου και ζητεί από την Επιτροπή, στο σύνολό της, να συμμετάσχει στις εργασίες. Ζητεί επίσης από την Επιτροπή να αξιοποιήσει την τρέχουσα ερευνητική εργασία, με σκοπό την ενδεχόμενη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, πέραν αυτών που αφορούν αυστηρά το κεκτημένο της ΕΕ για θέματα καταναλωτών, με στόχο την ανάπτυξη ενός συστήματος κοινοτικού αστικού δικαίου. Στο ψήφισμα του Σεπτεμβρίου, επαναλαμβάνει την υποστήριξή του για την προπαρασκευή ενός εκτενούς έργου για το ΚΠΑ, για θέματα του γενικού δικαίου των συμβάσεων που εκτείνονται πέραν του τομέα της προστασίας των καταναλωτών, το οποίο η Επιτροπή πρέπει να υλοποιήσει παράλληλα με την επισκόπηση του κεκτημένου.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ΚΠΑ αποτελεί έναν καλύτερο ρυθμιστικό μηχανισμό. Πρόκειται για μια μακροπρόθεσμη εργασία, με σκοπό να εξασφαλιστούν η συνέπεια και η καλή ποιότητα της νομοθεσίας της ΕΚ στον τομέα του δικαίου των συμβάσεων. Θα χρησιμοποιηθεί για την παροχή σαφών ορισμών για νομικούς όρους, θεμελιωδών αρχών και συνεκτικών και σύγχρονων κανόνων του δικαίου των συμβάσεων, κατά την αναθεώρηση της υφιστάμενης και την προπαρασκευή νέας τομεακής νομοθεσίας, όπου εντοπίζεται παρόμοια ανάγκη. Στόχος του δεν είναι η ευρεία εναρμόνιση του ιδιωτικού δικαίου ή η διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού αστικού κώδικα.

Με δεδομένο το ενδιαφέρον του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για άμεση συμμετοχή, θα ήταν σκόπιμο να γνωρίζει η Επιτροπή τη θέση των δύο θεσμικών οργάνων. Το ΕΚ έχει ήδη εκφράσει τη θέση του μέσω των ψηφισμάτων του. Με την υποβολή της παρούσας έκθεσης προόδου στο Συμβούλιο, η Επιτροπή ζητεί να μάθει τη θέση του για το υπόλοιπο των εργασιών για το ΚΠΑ, που θα μπορούσαν να καλύπτουν μια σειρά εργαστηρίων σχετικά με άλλες πλευρές του κεκτημένου της ΕΕ για το δίκαιο των συμβάσεων, όπως η πληροφόρηση, οι απαιτήσεις εμπορίας και διανομής στη νομοθεσία για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες ή οι καθυστερήσεις στην καταβολή χρημάτων (συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος των ρητρών παρακράτησης της κυριότητας) καθώς και με ζητήματα του γενικού δικαίου των συμβάσεων, όπως οι τυπικές απαιτήσεις, η εγκυρότητα και η ερμηνεία της σύμβασης σε περίπτωση απάτης, σφάλματος και παρερμηνείας.

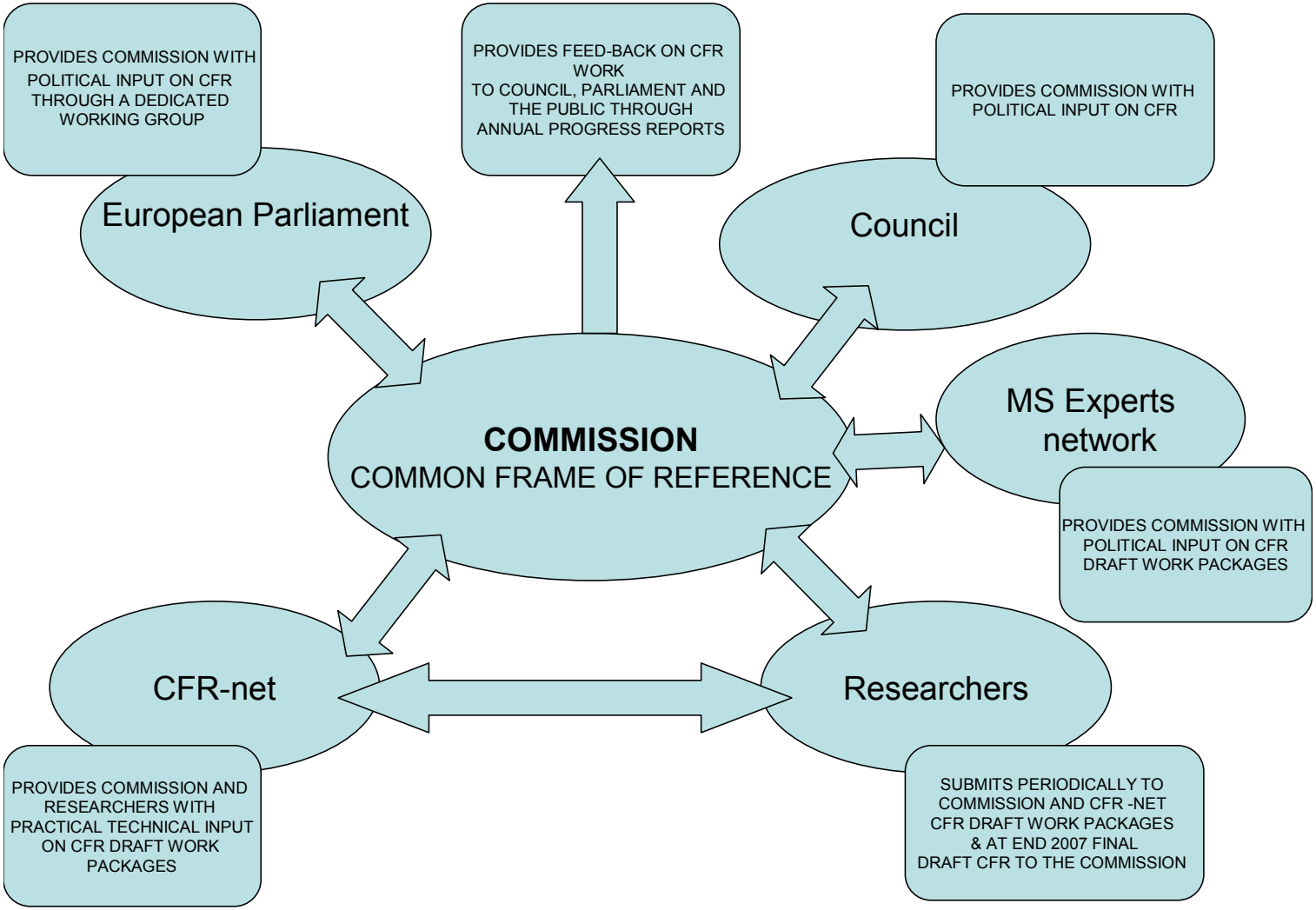
PROVIDES COMMISSION WITH POLITICAL INPUT ON CFR THROUGH A DEDICATED WORKING GROUP
PROVIDES FEED-BACK ON CFR WORK TO COUNCIL, PARLIAMENT AND THE PUBLIC THROUGH ANNUAL PROGRESS REPORTS
PROVIDES COMMISSION WITH POLITICAL INPUT ON CFR
European Parliament
Council
COMMISSION
COMMON FRAME OF REFERENCE
MS Experts network
PROVIDES COMMISSION WITH POLITICAL INPUT ON CFR DRAFT WORK PACKAGES
CFR-net
Researchers
PROVIDES COMMISSION AND RESEARCHERS WITH PRACTICAL TECHNICAL INPUT ON CFR DRAFT WORK PACKAGES
SUBMITS PERIODICALLY TO COMMISSION AND CFR -NET CFR DRAFT WORK PACKAGES & AT END 2007 FINAL DRAFT CFR TO THE COMMISSION